

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0125905-20#Text> (дата звернення: 18.11.2022);

6. Свиридчук Ю. Життя переможе смерть, а світло переможе темряву - слова Зеленського на обкладинці журналу TIME. Інформаційне агентство Українські Національні Новини (УНН). URL: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1966250-zhittya-peremozhe-smert-a-svitlo-peremozhe-temryavu-slova-zelenskogo-na-obkladintsi-zhurnalu-time> (дата звернення: 18.11.2022).

Морозова Валерія Олександрівна

*студентка 2-го курсу Криворізького факультету Національного університету
«Одеська юридична академія»*

Привиденцев Олександр Геннадійович

*асистент кафедри кримінально-правових дисциплін Криворізького факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

МІСЦЕ ПРОКУРАТУРИ В ДЕРЖАВНОМУ МЕХАНІЗМІ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день розвиток державності не остаточний, насамперед, відбувається оформлення закінченої моделі державного механізму. В сучасному державному механізмі України, прокуратура - це централізований та самостійний орган державної влади, який діє в системі правоохоронних органів країни і забезпечує захист від протиправних посягань на суспільний та державний лад. Особливість прокурорської діяльності полягає саме в самостійності, це означає, що здійснення функцій органами прокуратури не визначається діяльністю ніяких інших державних органів, а значить свої функції органи прокуратури здійснюють тільки самостійно. Також слід зазначити специфічність органу, яка полягає у тому, що прокуратура здійснює свої функції

за допомогою правових засобів, які характеризуються багатоманітністю, яка залежить від характеру та ступеня суспільної небезпеки правопорушення.

Треба зазначити, що в суверенній державі прокуратура посідає самостійне і особливе місце серед системи державних органів. Метою прокурорської діяльності є захист прав і свобод людини і громадянина та загальних інтересів суспільства і держави [1, с.37-41].

Діяльність прокуратури ґрунтується на різноманітних засадах, а саме:

- законності, справедливості та об'єктивності;
- територіальності;
- верховенства права;
- незалежності прокурорів, яке реалізується через систему гарантій від незаконного впливу на прийняття рішень при виконанні своїх обов'язків прокурорами;
- неухильного дотримання правил поведінки та вимог професійної етики прокурорів.

Проаналізувавши основні особливості та принципи, можна сказати, що функції прокуратури здійснюють виключно прокурори, доручення функцій прокуратури, а також привласнення функцій іншим органами чи посадовими особами є недопустимим. Прокурори виконують свої повноваження виключно визначеним законом порядком, а підпорядкування керівникам здійснюється лише у письмовій формі наказів адміністративного характеру. Саме, це адміністративне підпорядкування не може бути причиною для порушення чи обмеження незалежності прокурорів під час виконання покладених на них повноважень [2].

Якщо дивитись з точки зору зміцнення самої законності та прокурорського захисту громадян, можна відмітити, що повноваження прокурорів, час від часу, зазнають істотних змін, тому можна виділити сучасний етап формування інституту прокуратури в Україні, який є перехідним періодом політичної стабілізації, що сьогодні проходить у нашій країні.

Слід сказати, що прокуратура має спеціальне призначення і становить зі системою законодавчої, виконавчої та судової влади повноцінний та цілісний апарат державного механізму. Можна виділити зміст, щодо місця прокуратури в державному механізмі, який відтворюється у наступному:

- в законодавчій владі - орган, який здійснює контроль за додержанням законів;
- у виконавчій владі - орган, що реалізує закон;
- у судовій владі – орган, на який покладено функції підтримання публічного обвинувачення в суді, а також захист прав громадян та інтересів держави в суді;

Вважається, що прокурорський нагляд є законодавчою функцією держави. Це пояснюється тим, що у вільній державі влада має право розглядати, як саме виконуються затверджені закони. Деякі вчені, стверджують, що прокуратура діє від імені держави і тому має бути офіційно закріплена та організаційно оформлена в Конституції України.

Слід звернути увагу на те, що спроба віднести прокуратуру до судової влади вже була, це хотіли зробити на законодавчому рівні. Про це говорить, проект Конституції України, внесений на всенародному обговоренні постановою Верховної Ради України від 01.06.1992 р., в якому розділ прокуратури вже було включено до глави 21 «Судова влада», але потім законодавець відмовився від такого місця прокуратури в державному механізмі.

Думка, щодо віднесення прокуратури до виконавчої гілки влади також існує, але таке питання майже не дискутується, оскільки, включання прокуратури до виконавчої влади, може похитнути системи стримувань і противаги, що на сьогодні вже склалася в країні.

Таким чином, можна сказати, що функціонування прокурорської діяльності в структурі державного механізму посідає самостійною та відокремленою системою органів зі своїми широкими повноваженнями. [3, с. 65-70]. Треба звернути увагу, що прокуратура потрібна мати компетенцію для

ефективного забезпечення законності і правопорядку в державному механізмі. Ця певна діяльність має бути чітко підпорядкована процесуальному порядку. Зокрема, прокурорські перевірки повинні розпочинатися лише на основі чітко визначених законом підстав, а вже для запобігання зловживанням особа повинна мати право звернутися до суду з питань про припинення безпідставної прокурорської перевірки.

Акти прокурорської діяльності реагування на порушення закону мають стати попередніми процесуальними засобами досудового усунення порушень законодавства та ефективного розв'язання правових конфліктів. Водночас постанови прокурорів в порядку нагляду мають бути процесуальним актом притягнення особи до відповідальності, питання про яку повинні розглядати та вирішувати суд чи компетентний орган.

У такому разі постає питання, щодо необхідності запровадження чіткого поділу підрозділів прокуратури з погляду на повноваження та функціональне навантаження прокуратури, як конституційний орган контролю із запобігання та виявлення порушень закону. Слід зазначити функцію на прокуратуру як незалежний інститут судочинства в системі судової влади із забезпечення кримінального переслідування, а також представництва громадян і держави в суді. У рамках Конституції, а також широкого практичного засідання потрібно знайти новий правовий механізм, що забезпечить демократизацію та незалежність прокуратури [4, с.30-32]. Можемо зробити загальний висновок, що прокуратура в Україні займає особливе правове та процесуальне становище, яке обумовлюється власними функціональними повноваженнями зазначеного органу та гармонійно поєднується з усіма гілками влади, що допомагає зберегти баланс в державному механізмі задля успішного функціонування та демократичного розвитку країни.

Список використаних джерел:

1. Прокурорське право: навч. посібник. Г. Д. Борейко, О. М. Броневицька, Ю. О. Лісіцина, В. В. Луцик, В. В. Навроцька, І. Р. Серкевич, Б. М. Телефонко; за заг. ред. В. В. Луцика. Львів: ЛьВДУВС. 2019. 640 с.
2. Про Прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 2-3, ст.12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (дата звернення: 19.11.2022).
3. Швед І.І., Бисага Ю.М., Берч В.В., Джуган В.В., Крегул Я.М., Орос М.М. Місце органів прокуратури в механізмі забезпечення конституційної безпеки держави. Монографія. Ужгород. ТОВ «РІК-У», 2020. 168 с. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/37526/1/%D0%A8%D0%B2%D0%B5%D0%B4_%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE_%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%82.pdf (дата звернення: 19.11.2022).
4. Прокуратура України : навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / кол. авт.; – Одеса : Фенікс, 2020. 285 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/14736> (дата звернення 19.11.2022).

Фаєнко Віолетта Віталіївна

*студентка 2-го курсу Криворізького факультету Національного університету
«Одеська юридична академія»*

Привиденцев Олександр Геннадійович

*асистент кафедри кримінально-правових дисциплін Криворізького факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ГЕНЕЗИС СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ПРОКУРАТУРИ У ВІЙСЬКОВІЙ ТА ОБОРОННІЙ СФЕРІ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день, у зв'язку із запровадженням воєнного стану через вторгнення держави-терориста російської федерації на територію України,